گۆڕانکارییەکانی عێراق: "هەڵبژاردنی پەرلەمان" یان کەبەکەی "مافیا چەکدارەکان".. ڕەحمان حوسەین زادە

کۆمۆنیست هەفتانە دەپرسێت؟ نمایشی "هەڵبژاردنی پەرلەمانی عێراق" لە بەردەوامیدایە و بەم زووانە لە ١١ی تشرینی دووەمدا لە سەرانسەری عێراق دەنگدان بەڕێوەدەچێت. هەردوو حزبی کۆمۆنیستی کرێکاریی عێراق و کوردستان بۆ یەکەمجار بە پاڵپشتی کاندیدێک بە ناوی "سائره یوسف عەزیز" کاندیدی سەربەخۆی ژمارە ٣٤٢ بانگەوازی بەشداری لەم "هەڵبژاردنە"یان ڕاگەیاندووە. لێمان دەپرسن، هەڵوێستی حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری – حیکمەتیست لەم بارەیەوە چییە؟ تکایە بە کورتی ڕوونی بکەنەوە؟

ڕەحمان حوسەین زادە: با قسەی کۆتاییمان هەر لە سەرەتاوە باس بکەین. حزبی کۆمۆنیستی کرێکاریی ئێران – حیکمەتیست ڕەخنەی جیددی لە تاکتیکی سیاسیی بەشداریی هەردوو حزبی کۆمۆنیستی کرێکاریی عێراق و کوردستان لە نمایشی "هەڵبژاردنی پەرلەمانی" عێراق هه یه و دژیەتی. هۆکارەکانمان لە ڕێگەی نامەیەکەوە لە لایەن مەکتەبی سیاسیی حزبەوە چەند ڕۆژ لەمەوبەر، واتە لە ٤ی تشرینی دووەم (هەفتەیەک پێش ڕۆژی دەنگدان) بۆ کۆمیتەی ناوەندیی هەردوو حزب نارد و پێشنیازێکی دیاریکراومان بۆ وازهێنان لە سیاسەتی ئێستای ناله بار و بەرگرینەکراوی هەردوو حزب خستەڕوو. وەڵامەکەی من لێرەدا بەشێکە لەو نامەیە.

ئێمە و بە دڵنیاییەوە هەردوو حزبی کۆمۆنیستی کرێکاریی عێراق و کوردستانیش لە ڕاگەیاندن و نووسینەکانیاندا جەختیان لەسەر کردووەتەوە و لەسەر ئاستی گشتی جیاوازیی ڕا نەبووە کە پێمان وایە "پەرلەمان و پەرلەمانتاریزم" تەنانەت لە وڵاتانی ئەوروپی و ڕۆژئاوا و بەناو "لانکەی دیموکراسی" ئامرازێکە لە خزمەت پتەوکردنی دەسەڵاتی سەرمایەداری و سیستمی چینایەتیی چەوسێنەر و دۆزەخی ئێستا. کە نەک هەر گۆڕانکاری، بەڵکو چاکسازی و باشتربوونی بەرچاو

لە بەرژەوەندی خەڵک لە ڕێگەی "پەرلەمان"ەوە ناڕوات. بەڵام جەختکردنەوەی تایبەت و جیاوازی حزبی حیکمەتیست ئەوەیە کە بەشداری لە پرۆسەکانی بەناو "هەڵبژاردنی پەرلەمانی" بۆ حزبە کۆمۆنیستی و کرێکارییەکان ڕێکارێکی ڕۆتینی و به رده وام و یاسا نییە، بەڵکو لە حاڵەتە تایبەتەکاندا دەبێت بە شێوەیەکی تایبەت و دیاریکراو تاوتوێ بکرێت و بەشداری بکرێت. بە شیکاریی دیاریکراو بۆ تایبەتمەندییەکانی دۆخی سیاسی و هاوکێشەکان و ڕێژەی هێزەکانی نێوان لایەنە بەشداربووەکان و ئامادەبوو لە گۆڕەپانی سیاسیدا، چ حکومەت و چ ئۆپۆزسیۆن لە هەر وڵاتێکدا، بۆ لەبەرچاوگرتنی هێز و تواناکانی کۆمۆنیستەکان و لە گۆشەنیگای خستنەڕووی بەرژەوەندی کرێکاران و خەڵک و بەرگریکردن لێی لە سەکۆکانی "پەرلەمانی" لە حاڵەتە دیاریکراوەکاندا بڕیار لەسەر بەشداری یان بەشدارینەکردن لە پرۆسەی "هەڵبژاردنی پەرلەمانی بۆرژوازی" دەدرێت. بڕیاردان لەسەر ئەم پرۆسەیە لە وڵاتانی دیکتاتۆری و خنکێنەر، و لە وڵاتێک وەک عێراق کە تەواوی سیستەم و "پەرلەمان" لەلایەن مافیا چەکدارە ئایینی و نەتەوەیی و نەتەوەییەکانەوە کۆنترۆڵ دەکرێت، پێویستی بە وردبینی و هەستیارییەکی زۆر هەیە.

لەو بارەیەوە بۆ ئەوەی وێنەیەکی ڕاستمان هەبێت، لە وڵاتی عێراقدا ئێمە ڕووبەڕووی "پەرلەمان و پەرلەمانتاریزمی" بۆرژوازی ئاسایی نین، نەک تەنها وەک وڵاتانی ئەوروپی، بەڵکو وەک وڵاتانی "تورکیا و پاکستان" و هاوشێوەکانیان. پێکهاتەی حکومەتی عێراق کە پەرلەمان و حکومەت و پێکهاتەکانی تری دەگرێتەوە، بەرهەمی "گۆڕینی ڕژێم"ە دوای داگیرکردنی عێراق و ڕووخاندنی ڕژێمی بەعس لەلایەن ئەمریکا و بەریتانیاوە. هەر لە سەرەتاوە لە پێکهاتەی سەپێنراو و لەسەر سەری خەڵکی عێراقەوە، پەلەنکردن و دەسەڵاتی هێزە چەکدارەکانی "شیعە، سوننە، کورد" وەک سیناریۆی پێش چەسپێنراوە. "پەرلەمان" ئامرازی داپۆشینی ڕەسمی دانە بە مەودای دەسەڵاتی مافیا چەکدارەکانی سەر بەم سێ فراکسیۆنە دواکەوتووەیە. گۆڕەپانی "هەڵبژاردن" گۆڕەپانی نمایشکردنی هێزی مافیا چەکدارەکانی سەربە ئەمریکا و یان سەر بە کۆماری ئیسلامیین. بە قسەی خۆیان پۆستە سەرەکییەکان و دامودەزگاکانی سەر بەوان، واتە سەرۆک وەزیران، سەرۆکی پەرلەمان و سەرۆک کۆمار، لە نێوان هەر سێ فراکسیۆنەکەدا پێشتر دابەش کراون. پەرلەمان و بە تایبەتی سەرۆک وەزیران و کابینەکەی بە ڕەزامەندی و ڕاوێژی ئەمریکا یان کۆماری ئیسلامی یان ڕێککەوتنی نێوان ئەو دوو حکومەتە دەست بە کارەکانیان دەکەن. لەم سیناریۆیەدا کە پێشتر داڕێژراوە، نوێنەرانی ئامادەبوو لە پەرلەمان ڕۆڵی ڕازاندنەوەی

شەرعییەتدان بەم پێکهاتە دژە خەڵکییە دەگێڕن. بێگومان بۆ پاراستنی ڕواڵەت، ژمارەیەکی کەم نوێنەرایەتی (کورسی) بۆ نوێنەرانی “سەربەخۆ” بە ناوی کەمینە ئایینی و نەتەوەییەکانەوە تەرخان کراوە. هەر تاک و گرووپێکی کەم کەسەیی “نوێنەرانی سەربەخۆ”ی سەر بە یەکێک لە کەمینە ئایینی و نەتەوەییەکان بۆ بردنە پێشەوەی بەڵێنێکی “هەڵبژاردن”ی خۆیان و جێبەجێکردنی، بەبێ سازش و نزیکبوونەوەی کاتی یان درێژخایەن لەگەڵ یەکێک لەم سێ باندە سیناریۆی ڕەشە لەناو پەرلەماندا ناتوانن کارێک بکەن. هیچ پشکێک بۆ لایەن و دامودەزگا سێکولارە ناناوچەیی و نائایینییەکان تەرخان نەکراوە. ئایا لەم جۆرە “پەرلەمانه دا” دەرفەتی جێبەجێکردنی لانیکەم چاکسازی و باشتربوون و پەسەندکردنی یاسایەکی پێشکەوتوو لە بەرژەوەندی خەڵکی عێراقدا هەیە؟ وەڵامەکەی ئێمە نەرێنییە.

سەرەڕای ئەمەش، هێشتا ئەم بیانووە دەتوانێت کاریگەر بێت، کە بە ئامادەبوون لەم “پەرلەمانە و بەدەستەوەگرتنی سەکۆیەکەی” دەکرێت، دژی سیستەم و حکومەت و یاسای بۆرژوازی و دواکەوتووە باڵادەستەکان کاری وشیاردرانه بکرێت، لە پێناو ئامانجەکانی کرێکاران و خەڵک هۆشیاری بڵاو بکرێتەوە، دەنگی ناڕەزایەتی خەڵک لەوێدا ڕەنگدانەوەی هەبێت. و …□هەرچەندە لە دۆخی بوونی ڕێگری قورس و هەڕەشە و سنووردارکردنی جیددی لە پێکهاتەی “پەرلەمانی پووچی عێراق”دا، هەر ئەم کارەی هۆشیارکردنەوە و ئاشکراکردنەوە زۆر بە سەختی جێبەجێ دەبێت، بەڵام کێشەکە ئەوەیە کە لە بابەتی ئێستای جیگای گفتوگۆمان، ئامادەبوونی ڕاستەوخۆی کاندیدەکانی هەردوو حزب بەپێی ڕێسا و یاساکانی “کۆمیسیۆنی باڵای هەڵبژاردنەکان” نەکراوە. لە یەکەم ڕاگەیەندراوی هاوبەشی هەردوو حزب لە نیوەی یەکەمی تشرینی یەکەمی ٢٠٢٥دا کە بانگەوازی خەڵکی بۆ بەشداری لە نمایشی “هەڵبژاردنەکانی” کردووە، لەو دەقەدا هاوڕێیانمان خۆیان نووسیویانە، “بەڵام بەداخەوە بەهۆی چەند کەموکوڕییەکی یاسایی پەیوەندیدار بە مەرجەکانی بەشداری لە هەڵبژاردنەکاندا، ڕێگە نەدرا ناوی ئێمە لە کۆمیسیۆنی باڵای هەڵبژاردنەکاندا تۆمار بکرێت. بەم هۆیەشەوە دەرفەتیک که هؤلی پەرلەمان بکه ین به گۆڕەپانی خەبات لە پێناو مافەکانتان لەدەستدا. …..! لە ئەنجامدا بە قسەی خۆیان ئامانجی سەرەکی بەشداری لەم گاڵتەجاڕییەدا لەدەستدراوە، واتە دەرگای چوونە ژوورەوەی نوێنەرانی کۆمۆنیستی ئەم دوو حزبە لەوێدا داخرا بۆ ئەوەی لە پەرلەماندا دەنگی کرێکار و ئازادیخوازی نوێنەرایەتی بکرێت، وەک لە یەکەم بانگەوازدا ئومێدی پێکهێنانی “فراکسیۆنی حزبی” لە پەرلەمان خرایەڕوو. بەڵام

دژواریی و ناکۆکییە لەوەدایە کە لە یەکەم ڕاگەیەندراودا هاوڕێیان وەستانەکیان نەکردووە و بانگەوازی خەڵکیان کردووە، لە پرۆسەی “هەڵبژاردنی پەرلەمان”دا بەشدار بن، بەڵام کاندیدەکانی ئێمە لە ئامادەبوون لە “پەرلەمان”دا بێبەشن؟!هه لۆیستیکی سه یرنییه؟!

بۆ تێکشکاندنی ئەم ناکۆکییە، پەنایان بە شێوازێکی سیاسیی بەرگرینەکراوتر و هەڵەتر بردووە. ئەویش کەمکردنەوەی ڕۆڵی هەردوو حزبە بۆ کەمپەینێکی بانگەشەیی مانگێک، و لە دوو هەفتەی کۆتاییدا لە دەوری پشتگیریکردن لە کاندیدێکی جێگرەوەی “سەربەخۆ” کە مەیلی بۆ پشکی کەمینەی کریستیانە نزیک لە حزبی شیوعییە. لە لێدوان و نووسینەکانی ئەندامانی سەرکردایەتیی هەردوو حزبدا ئەم سیاسەتە ناکۆک بە شێوازێ بنەڕەتی و دروستەکە بەم شێوەیە ڕوون کراوەتەوە. کە لە “قۆناغی گەرموگوڕی هەڵبژاردنەکاندا، ڕۆژی کۆتایی دەنگدان و هەڵبژاردن و بردنەوە یان نەبردنەوەی کاندیدی مەبەست لای ئەوان گرنگ نییە!؟. بەڵکو کەمپەینی مانگێک بانگەشە و بەشداریی چالاکانە تیایدا بۆ ناساندنی سیاسەت و کەسایەتییەکانی حزب گرنگە.” گرتنەبەری ئەم شێوازە واتە گۆڕینی کاراکتەری ئەو جووڵەیە کە بڕیار بوو، ئەوەی لێ بکەوێتەوە، لە کاتی هەڵبژاردنی نوێنەرانی هەردوو حزب لە ماوەی چوار ساڵی “پەرلەمانی بۆرژوازی” و بیرکردنەوە لە بوونی “فراکسیۆنێکی حزبی” گۆڕەپانی “پەرلەمان” بکەنە گۆڕەپانی بەرگریکردن لە بەرژەوەندییەکانی کرێکاران و خەڵک و هۆشیارکردنەوە و ئاشکراکردنی بێوچانی دژی مافیا باڵادەستەکان بەسەر چارەنووسی خەڵکدا. هەر بەم هۆیەشەوە بە گشتی کۆمۆنیستەکان و ئەم دوو حزبەش ئامادەبوون تێچووی سیاسی نەرێنی و کاتیی دانان بە پرۆسەی گاڵتەجاڕی “هەڵبژاردنی پەرلەمانی بۆرژوازی”دا قبووڵ بکەن، بەو ئومێدەی کە دەستکەوتێکی سیاسی بەرزتر و بەردەوامتر بە ئامادەبوونی نوێنەرەکانیان لە “گۆڕەپانی پەرلەمان” بۆ ماوەی چوار ساڵ بەرگریکردن لە بەرژەوەندییەکانی کرێکاران و خەڵک بەدەست بێنن و هەست بکەن بە گشتی لە بەرژەوەندی بەرەی کرێکار و کۆمۆنیزمە لە ململانێ سیاسییەکانی کۆمەڵگادا. ئێستا و هەر لە سەرەتای کاردا بەپێی یاسا و ڕێساکانی دواکەوتوویی “کۆمیسیۆنی باڵای گاڵتەجاڕی هەڵبژاردنەکان” دەرگای چوونە ژوورەوەی نوێنەرانی هەردوو حزب داخرا. هاوڕێیانی سەرکردایەتیی هەردوو حزب دەبوو بە خستنەڕووی ڕێگرییە دروستکراوەکان، تاکتیک و شێوازێکی سیاسیی کاریگەر و بەرهەمدارتریان بگرتایەتەبەر. بە پاساوەکانی ئێستا و بە ناوی دەستتێوەردانەوە ڕۆڵی هەردوو حزب بۆ “کەمپەینی چالاکانەی مانگێک” و لەم دواییانەشدا بە بەرگریکردن لە کاندیدێکی “سەربەخۆ”ی

ناسۆسیالیست کەم نەکەنەوە. لە واقیعدا هەر جووڕەیەک ئامانجێکی سەرەکی هەیە. کەمپەینی هەڵبژاردن بۆ هەر لایەنێک ئامانجی سەرەکیی هەڵبژاردنی کاندیدی مەبەستە. بە هەر هۆکارێک ئەم ئامانجە دابین نەکرێت، لە دنیای سیاسەتدا دۆڕێن، ئەو لایەن و حزبە نەگەیشتە ئامانجەکەی. لە هەمان هەنگاوی یەکەمدا بە مەرج و ڕێساکانی “کۆمیسیۆنی هەڵبژاردنەکان” هەردوو حزب نەگەیشتنە ئامانجی ناردنی کاندیدە ڕاستەوخۆکانی خۆیان بۆ “ناو پەرلەمان”. چاوەڕوان دەکرا، سەرکردایەتیی هەردوو حزب ئەم ڕاستییەیان بناساندایە، لە بری سیاسەتی خۆدەخۆشکردن “بە ئەمە دەنگهێنان و بوونی نوێنەر لە پەرلەماندا” گرنگ نییە و ئامادەبوون لە “کەمپەینی بانگەشەیی مانگێک” گرنگە، پرسیارێکە بە ئارەزووی خۆیان نەگۆڕن. ئامانجی کەمپەینی بەشداری لە “هەڵبژاردنەکان” بە مەبەستی بوونی نوێنەر لە “پەرلەمان”دا لەگەڵ ئامانجی “کەمپەینی بانگەشەیی” و ناساندنی سیاسەت و کەسایەتییەکانی حزب دوو ئامانجی جیاوازن، هەرچەندە ئەم دوو کەمپەینە تەواوکەری یەکتر بن. لۆژیکی بوو، لە بری پشتگیریکردن لە کاندیدێکی جێگرەوە کە ڕۆڵێکی بەرچاوی لە گۆڕانکارییە خەباتگێڕیەکانی چەندین ساڵەی کۆمەڵگەی عێراق و کوردستاندا نەبووە و لە بری کەمکردنەوەی ڕۆڵی هەردوو حزب بە کەمپەینچیی مانگێک، نەخشەیەکی کاریگەرتر بگرتایەتەبەر، لەوانە بایکۆتێکی چالاک و کاریگەر، بە تایبەتی بە ناساندنی کەسایەتییەکان و سیاسەتە جیاواز و دژە باوەکانیان لە بەرامبەر تەواوی بەرەی دواکەوتووی مافیایی بالادەست و لە ڕەتکردنەوەی گاڵتەجاڕی “هەڵبژاردنەکانی” ئەوان. لێرەدا ئاماژە بەم خاڵەش دەکەم، لە لێدوانەکانی هاوڕێیاندا “بایکۆت” وەک سیاسەتێکی پاسیفیستی ناسێنراوە. لێرەشدا بەوردبینییەکی سەیر بەدی دەکرێت. چالاکبوون و نەبوونی سیاسەتی بایکۆت یان بەشداری لە پرۆسەکانی هەڵبژاردندا وردبینانە بە هەر یەکێک لەم شێوازانە پەیوەستە بە بوونی نەخشەیەکی داهێنەرانە، سەرکردایەتی و هێز و ڕێکخستن و کاردانەوەکان بە هەر یەکێکیان. بەشداری یان بایکۆت لە خۆیدا پاسیفیستی نین، پرسیارەکە ئەوەیە ئایا ئەو حزبانه و لایەنانەی سیاسەتی بەشداری یان “بایکۆتی چالاک و هێرشکارانە”یان گرتووەتەبەر، بە شێوەیەکی داهێنەرانە ئەو پرۆژە و سیاسەتە جێبەجێ دەکەن یان نا؟ ئایا هێز و توانای جێبەجێکردنی چالاکانەی سیاسەتەکەیان هەیە یان نا؟ بۆ نموونە ئەزموونی ئەمە لە زیاتر لە سێ دەیەی ڕابردووی دۆخی سیاسیی ئێران وەک کۆمۆنیزمی کرێکاری و ئەو حزبانەی بەو ناوەوە ناسراون کە هاوڕێیانی هەر دوو حزب بەشێک بوون لە کەمپەینەکانماندا، لە قۆناغەکانی “گاڵتەجاڕیی

هەڵبژاردنەکانی" کۆماری ئیسلامی، بە تایبەتی لە قۆناغی نمایشی "هەڵبژاردنەکانی" بەناو دووەمی خەردادی خاتەمی یان لە قۆناغی بزووتنەوەی سەوزی موسەوی، و کەمپەینی وەنەوشەیی ڕۆحانی ئەویش لە کەشێکی ستەمکارانە و زۆر خنکێنەری ئێراندا بە گرتنەبەری سیاسەتی "بایکۆتی چالاک و هێرشکارانە" ڕۆڵێکی گرنگیان لە ناوەوە و دەرەوە و لە پوچەڵکردنەوەی فێڵەکانی کۆماری ئیسلامی و باڵەکانی، لەوانەش چاکسازخوازەکان و بزووتنەوەی سەوزی و میانڕەوەکان و تەنانەت شوێنکەوتووانیان لە نێوان ئۆپۆزسیۆنی بۆرژوازیدا بینی. بە بڕوای ئێمە لە کۆمەڵگەی عێراقدا کە ڕقی لە دەسەڵاتی دەستە و تاقمە مافیاییە چەکدارەکانی شیعە و سوننە و کورد و ڕقی لە دۆخی "هەڵبژاردنەکانی" پەرلەمانی ناوزڕاو و دژە خەڵکی ئەوانە، دەکرا و دەکرێت و زەمینەیەکی جیددی هەیە ڕقی ئەو کۆمەڵگایە نەک بەلای بەشداری لە "هەڵبژاردنەکان" و دەنگدان بە کاندیدێکی "سەربەخۆ" و ئومێد و چاوەڕوانکردنی ڕۆڵی نوێنەرێک هەرچەندە ڕێزدار بێت لەناو پەرلەمانێکی ٣٢٩ کەسی تەواو نەتەوەیی-ئایینی دواکەوتوودا ئاڕاستە بکرێت و بە جۆرێک دۆخەکە ئارام بکرێتەوە. بەڵکو کۆمۆنیستەکان بە ڕەتکردنەوەی چالاکانەی نمایشی "هەڵبژاردنەکان" بە داهێنان و بە نەخشەیەکی چالاکانە ڕق و ناڕەزایەتی خەڵک ئاڕاستەی هۆشیاریی زیاتر بکەن سەبارەت بە "پەرلەمان" و تەواوی سیستەمی ستەمکار باڵادەست و یەکگرتن و ڕێکخستن و ڕێکخراوکردن لە دەوری سیاسەتی کۆمۆنیستەکان و خودی ئەم دوو حزبە. لەسەر ئەم بنەمایە بە سیاسەتی بایکۆتێکی هێرشکارانەی چالاک و داهێنەرانە و نوێخوازانە ڕۆژانە لەم قۆناغە گەرمەی گفتوگۆ و ململانێ سیاسییەکانی "هەڵبژاردن"دا سیاسەتی جێگرەوەی ڕادیکاڵ و کۆمۆنیستی لەسەر زمانی چالاکوانان و کەسایەتییە کۆمۆنیست و ڕادیکاڵەکان و ئەندامانی سەرکردایەتی و چالاکوانانی ئەم دوو حزبە و ڕێکخراو و دامودەزگا کۆمۆنیستییەکانی تر لە هەر کۆڵان و گۆشەیەکدا نوێنەرایەتی بکرێت و لە کرێکاران، ژنان و لاوان و خەڵکی عێراق داوا بکرێت ڕق و بێزاری لە مافیا باڵادەستەکانی عێراق بگۆڕن بە یەکگرتن و ڕێکخستن و کۆکردنەوەی هێز بۆ یەکلاکردنەوەی یەکجارەکی لەگەڵ لایەنە دواکەوتوو و دژە خەڵکییەکان.

بۆ لەبەرچاوگرتنی ڕوونکردنەوەکانی سەرەوە و وەک لە نامەی ٤ی تشرینی دووەمدا بۆ کۆمیتەی ناوەندیی هەردوو حزبمان نووسی، بە دڵسۆزییەوە ڕەخنەی خۆمان لەگەڵ هاوڕێیاندا گواستەوە، لێرەدا بەشێک لەو نامەیە بیردەخەمەوە، کە ڕامانگەیاند، "بەپێی لێکدانەوەی دیاریکراوی ئێمە بۆ دۆخی سیاسیی ئێستای عێراق و

دابەشبوونی لایەنە ئایینی و نەتەوەیی و قومییەکان و دابەشکردنی پێشوەخت و داڕێژراوی “پەرلەمان”ی ئێستای عێراق لە نێوان سێ فراکسیۆنی زۆر دواکەوتووی “شیعە و سوننە و کورد” کە هیچ دەرفەتێک بە دەرکەوتنی کاریگەریی لایەنەکانی تر بە تایبەتی کاندیدە چەپ و ئازادیخواز و سەربەخۆکان ناهێڵێتەوە، بە بڕوای ئێمە بانگەوازی بەشداری لە پرۆسەی ئێستای “هەڵبژاردنی پەرلەمانی” عێراق تاکتیکێکی زۆر زیانبەخشە بۆ هەردوو حزب و بزووتنەوەی کۆمۆنیستی و کرێکاری لە عێراق و کوردستان. بەم هۆکارانە:

١- پرۆسەی ئێستای نمایشی “هەڵبژاردنی پەرلەمانی” عێراق بەپێی بەڵگە و شایەتحاڵی زۆر و لەوانەش بە لەبەرچاوگرتنی ڕاگەیەندراو و نووسینەکانی خودی هاوڕێیانی حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری کوردستان کە ئێمە خوێندوومانەتەوە، کەمترین لێکچوونی تەنانەت لەگەڵ ڕێکاری ئێستای هەڵبژاردنەکانی پەرلەمانی بۆرژوازیش نییە. سەرەتاییترین ڕێسا و یاساکانی کەشێکی گونجاو بۆ دەنگدانی هاوڵاتیان و تەنانەت چالاکییەکانی کاندیدە “سەربەخۆ و تاکەکەسییەکان” بوونی نییە. “کەمپەینەکانی هەڵبژاردن” بوونەتە گۆڕەپانی هەڕەشە و ترساندن و توندوتیژی دژی هاوڵاتیان و لە یەک حاڵەتدا تیرۆرکردنی کاندیدێکی ئۆپۆزسیۆن لەلایەن مافیا باڵادەستەکانی عێراق و کوردستانەوە. کڕین و فرۆشتنی دەنگ تەنها یەک نموونەیە لە قووڵایی گەندەڵییەکی بەرفراوان لەم پرۆسەیەدا کە بەناو هەڵبژاردنە. پرسیارەکە ئەوەیە ئایا لەم وەها دۆخێکدا دەنگی ئازادیخوازی و یەکسانیخوازی و دادپەروەریخوازی تەنانەت لە سەر ئاستی هۆشیارکردنەوە و ئاشکراکردنەوە سەبارەت بە دۆخی پڕ مەینەتی باڵادەست و دژی لایەنە ڕەشە ئایینییە سوننە و شیعە و ناسیۆنالیستییەکان لە “پەرلەمان” و لە ئاشکراکردنیاندا کە دەسەڵاتیان لە عێراق و کوردستان گرتووەتە دەست، ڕاستەقینە نوێنەرایەتی دەکرێت؟ بە بڕوای ئێمە چنین دەرفەتێک بوونی نییە.

٢- خاڵێکی گرنگی دیکە ئەوەیە کە ئاگادار بوینەوە هەردوو حزب بە هۆکاری جیاواز ناتوانن کاندیدی سەربەخۆی خۆیان هەبێت. لە ئەنجامدا، لە دۆخێکدا کە بە هەر هۆکارێک پێویستییەکانی ئامادەبوونی ڕاستەوخۆی کاندیدەکانی هەردوو حزب لە پرۆسەی “هەڵبژاردنەکان”دا نییە، هەر ئەم هۆکارە پاساوێکی قایلکەر بوو بۆ بەشدارینەکردنی هەردوو حزب لە نمایشی “هەڵبژاردندا”. هەر ئەم بەربەستە ئیداری و یاساییەش دەتوانرا ئاشکرا و شەرمەزار بکرێت. نوێنەرایەتی نەکردنی هەردوو حزب لەلایەن کاندیدێکی متمانەپێکراو و

پابەند بە ستراتیژ و تاکتیک و سیاسەتی ناسراوی هەردوو حزب، ئەویش لەناو پەیوەندییە پڕ لە گرێ و گۆڵەکانی “پەرلەمان”دا کە پێشتر لەلایەن لایەنە ئایینی و نەتەوەییەکانی سیناریۆی ڕەشەوە داگیرکراوە، پێچەوانەی خۆی لێدیته وه و وەک تەقەکردن لە قاچی خۆت وایە.

-٣ هەردوو حزب پشتگیریان لە کاندیدبوونی خاتوو “سائره یوسف عەزیز” کاندیدی سەربەخۆی ژمارە ٣٤٢ کردووە. بە ڕوونی بە بڕوای ئێمە هەر ئەم هەڵبژاردنە بەڕاستی سه رسورهینه ره. بەم هۆکارانە: أ: بە گریمانەی هەڵبژاردنی، ئەم کەسە هەرچەندە هەوڵیش بدات، لە نێوان ٣٢٩ “نوێنەر”ی پشت بە هەڕەشە و زۆرداری و چەکی دەستە و تاقمە شیعە و سوننە و کوردییەکان لەناو “پەرلەمان”دا ناتوانێت کەمترین چاکسازی و گۆڕانکاری بکات. ب: جگە لەوەش مەترسی گەورە لەوێدایە لە کاتی هەڵبژاردن و ئامادەبوونی چوار ساڵەی ئەم کەسە لە پەرلەمانی عێراقدا، هەردوو حزب بە چ میکانیزمێکی سیاسی و کرداری دەتوانن دڵنیابن کە کار و بڕیارەکانی ئەم کەسە لەو چوار ساڵەدا دژی پلاتفۆرمی بەڵێندراوی ئێستای و پێچەوانەی بنەما سیاسی و کۆمەڵایەتییە ناسراوەکانی هەردوو حزب نیب□ت. بە دڵسۆزییەوە بڵێین بۆ ئێمە قبوڵ نەکراوە کە چۆن دوو حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری لە عێراق و کوردستان بۆ چوار ساڵ متمانەی خۆیان لەپشت کەسێک دادەنێن کە هیچ پابەندبوونێکی سیاسی و ڕێکخراوەیی و بنەمایی بەرامبەر بەم دوو حزبە نییە. لە کاتێکدا هەر کار و بڕیارێکی ئەرێنیی یان نەرێنیی ئەو لەسەر حسابی حزبە پشتگیریکارەکانی دەنووسرێت.

لە کۆتاییدا پێشنیازێکی دیاریکراومان هەیە. ئەم پرۆسە زیانبەخشە دەکرێت ڕاگیرێت. هێشتا هەفتەیەک (ئێستا چوار ڕۆژ) ماوە بۆ ١١ی تشرینی دووەم، ڕۆژی دەنگدان. بەڵگە و بینراوەکان لە پرۆسەی سیاسی و کرداریی گەندەڵ و پڕ لە هەڕەشە و زۆرداری “کەمپەینەکانی هەڵبژاردنی مافیا ئایینی و ناسیۆنالیستییەکان” لە عێراق و کوردستان دژی هاوڵاتیان بە ڕادەی پێویست هۆکاری قایلکەریان دابین کردووە، بۆ ئەوەی هەردوو حزب بە هۆشیارییەکی ڕوون ڕابگەیەنن کە ئەم پرۆسە پڕ لە دژایەتیکردنی بەرژەوەندییەکانی خەڵک بەردەوام ناکەن. بۆ نموونە لە بەشی کۆتایی ڕاگەیەندراوی ٢٤ی تشرینی یەکەمی ٢٠٢٥ی خودی حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری کوردستاندا نووسراوە:□”ئەم هەنگاو□ زیاتر لە پێشتر گەندەڵی پرۆسەی هەڵبژاردن و دەنگدان لەلایەن خەڵکی عێراق و کوردستانەوە نیشان دەدات و سروشتی

هەڵبژاردن و دەنگدانی بۆرژوا میلیشیایی فەرمانڕەوایانی عێراق و کوردستان و بانگەشەکانیان سەبارەت بە دروستکردنی گۆڕانکاری لە ژیان و باشترکردنی داهاتووی سیاسی لە ڕێگەی پەرلەمانەوە زیاتر ئاشکرا دەکات”. (وەرگێڕان لە کوردییەوە بۆ فارسی)

ئایا هەر ئەم هەڵسەنگاندنە کورتەی ڕاگەیەندراوی حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری کوردستان بەڵگەی ئەوە نییە کە هەردوو حزب دەستبەجێ بەردەوامبوونیان لە کەمپەینی پەرلەمانەکی بێڕێزدا کۆتایی پێ بهێنن! هەر ئەم یەک پەرەگرافە ڕاستە لە ڕاگەیەندراوی حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری کوردستان دەتوانێت ببێتە چەقی سەرەکی ڕاگەیاندنی سیاسەتی وازهێنان لەم سیناریۆ گەندەڵە پێش ڕۆژی ١١ی تشرینی دووەم. …گرنگ ئەوەیە پێش ڕۆژی ١١ی تشرینی دووەم چنین هەنگاوێک بگیرێتەبەر. بەم کارە دۆخەکە بە ڕادەیەکی بەرچاو لە بەرژەوەندی هەردوو حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری عێراق و کوردستان دەگۆڕێت.

٧ی تشرینی دووەمی ٢٠٢٥